

XEROPHYTA

Contactblad van de afdeling Wageningen e.o.
(opgericht 1 mei 1955)

Jaargang 22 no.2
April 2018

**Afdeling 'Wageningen en omgeving' van Succulenta,
Nederlands-Belgische vereniging van liefhebbers van cactussen en
andere succulenten**

Gezien bij een groothandel in Ede.

Laatst was ik in Ede op veiling Plantion om me te oriënteren op de handel van collega's. Het blijft altijd leuk om het sortiment of presentatie van de cactussen en vetplanten te zien. Ook op de markt of bij winkels kijk ik altijd hoe "ze" erbij staan.

Zo kwam ik in januari de "Pandaplant" tegen.

De eigenaar van Ouwehands Dierenpark (Marcel Boekhoorn) dacht met zijn 2 pandaberen een publiekstrekker te hebben binnengehaald. De miljoenen kostende beren blinken uit in luiheid. De speciale pandawinkel boven het riante pandaverblijf heeft meer aantrekkingskracht op de bezoekers dan de panda's zelf. Er is dan ook van alles te koop: posters, dvd's, broodtrommels, kwartetspel, bekertjes, placemats en natuurlijk pandaknuffels van handformaat tot ware grootte.

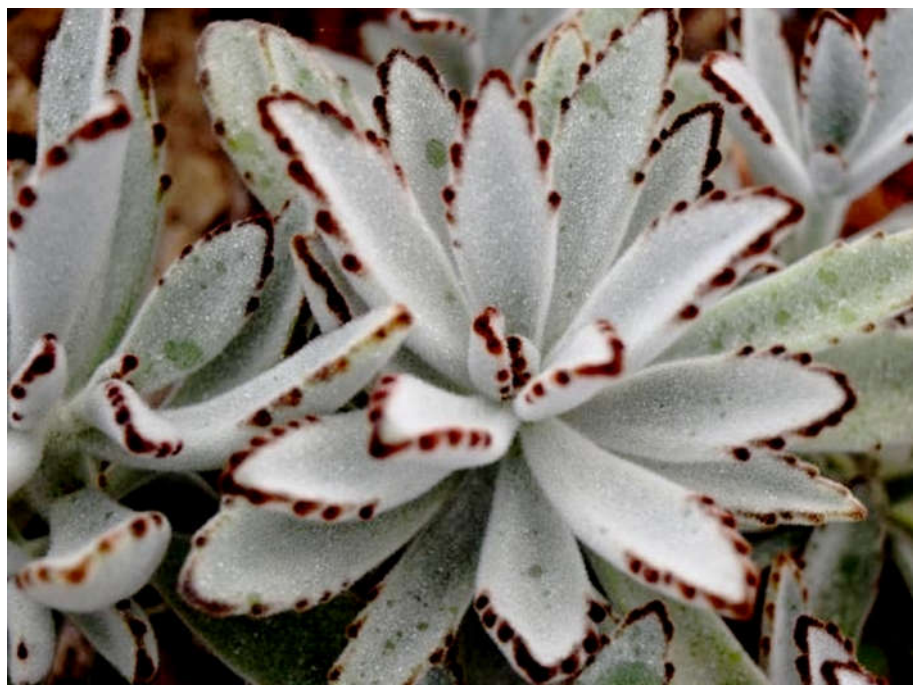

Nu even terug naar de "Pandaplant" (zie bovenstaande foto). Wij kennen deze plant als Bryophyllum (Kalanchoe) daigremontianum. Het is de meest productieve vetplant die ik ken. Als kind zijnde vond ik het prachtig dat aan de randen van de bladeren al nieuwe plantjes kwamen compleet

met kleine worteltjes. Ik potte ze op in kleine potjes, welke meedingen in de vetplantenmix. Vooral mijn spaarpot vond dit een lucratieve hobby. De stekjes vallen makkelijk van het blad af en groeien snel verder. Voor sommigen is het dan ook onkruid, maar met een mooi steeketiket van een Pandaplant is deze plant bij de groothandel in een 14 cm pot toch € 2,99 waard. Zo wordt al jaren op de veiling in Duitsland Oxalis (volgens Gerard tuindersverdriet) aangevoerd als schoorsteenvegetje. Dit potplantje wordt door de aanvoerder opgepimpt met een miniatuur ladder en schoorsteenveger. Zo is zelfs onkruid te verkopen. De nieuwe naamgever (panda) blinkt echter niet uit in vruchtbaarheid. Zelf had ik eerder de Kalanchoe tomentosa een Pandaplant genoemd vanwege zijn beharing en kleur.

Eric van Workum

N.v.d.r.: volgens Google is, zoals Eric al suggereerde, de onderstaande Kalanchoe tomentosa inderdaad de “Pandaplant”.

Met Carlos Magdalena op reis in de plantenwereld

Hoe voorkom je dat een plant uitsterft? Dat het laatste exemplaar ervan geen nakomelingen krijgt? En zijn de oorzaken te verbeteren? Wordt het belang van planten wel door ons voldoende ingezien?

Gelukkig zijn er plantentuinen, waar botanici dagelijks bezig zijn met het in stand houden van zoveel mogelijk vertegenwoordigers van het plantenrijk. De Kew Gardens bij Londen is een van de grootste. Carlos Magdalena is één van die botanici, die zeldzame, bedreigde plantensoorten van de ondergang wil redden. Daarvoor reist hij naar de Andes in Peru, naar de eilanden Mauritius en Rodrigues, naar Australië, verzamelt zaden en is daar en in zijn Londense kassencomplex ingewikkeld in de weer met bestuivingstechnieken.

De nu wereldberoemde wetenschapper is van eenvoudige komaf. Heel jong al is hij in de weer om vogels die gewond op het strand van de noordkust van Spanje aanspoelen op te lappen. Het onderwijs staat er niet op een hoog peil, maar hij bekwaamt zich op allerlei manieren in de Engelse taal, en het lukt hem stage te lopen bij de Kew plantentuin. Hij volgt er theorie- en praktijklessen en wordt door zijn geweldige inzet de expert, die op zijn beurt zijn kennis met enthousiasme doorgeeft aan de bevolking ter plekke.

Hij publiceert er over en schrijft “The Plant Messiah”, een boek, dat in Nederlandse vertaling ‘Heer der Planten’ heet. Het leest als een spannende roman, soms met vervelende ervaringen maar vooral met bijna onmogelijke successen. Zijn voor een Spanjaard wellicht onbegrijpelijk geduld en takt in de omgang met anderen komen goed van pas. Wat te denken van de truc om van de enige nog overgebleven plant, tweehuizig bovendien, waarvan alleen een mannelijk exemplaar wordt aangetroffen toch zaden te verkrijgen!

Ook is het wonderbaarlijk hoe hij te werk gaat, wanneer het zaad van een andere, misschien nog zeldzamere plant niet alleen in de kassen van Kew weigert te ontkiemen, maar ook niet bij Franse en Duitse collega’s. Dan maar met micropropagatie, voor de leek te vertalen als vegetatieve vermeerdering met behulp van uiterst kleine stukjes weefsel. Een gepriegel dat toch succesvol wordt beloond.

Snapt u het nog? Een te wetenschappelijk boek? Nee eerder avontuurlijk en gedeeltelijk zelfs een krimi, wanneer dieven op slinkse wijze die moeizaam verkregen zaden weten te bemachtigen. Dat gebeurt in zijn kassen in Londen zowel als op een eiland als Mauritius waar nog maar een enkele flessenpalm *Hyophorbe lagenicaulis* groeide, terwijl er naderhand toch - na de diefstal - wel exemplaren werden aangetroffen in particuliere tuinen in Miami.

Een verre verwant van de vijgcactus, *Cumulopuntia sphaerica*, is een volgende plant, die de hulp van de plantenredder nodig heeft. Deze keer gaat Carlos ervoor naar San Fernando, Ica, in het kustgebied van Peru. Hij is niet de enige botanicus, die op reis gaat. De Londense plantentuin steunt onderzoek, natuurbehoud en herstel van kwetsbare gebieden in dat land. Vijftien man sterk wordt een gebied van tien duizend hectare totaal uitgedroogd bos samen met de plaatselijke bevolking weer gezond gemaakt.

Hogerop, het gebergte in, worden voor het thuisfront zaden van de *Puya raimondii* ingezameld. Een enorme bromelia, die vier duizend meter boven zee groeit en een tot twaalf meter hoge bloempluim met een stam van een halve meter doorsnede ontwikkelt en daarna afsterft. Als de plant het redt tenminste, want droogte door El Niño en veeboeren met schapen en lama's willen de *Puya* maar al te graag vernietigen.

Eenzijdig is Carlos niet bepaald. Hij is ook met orchideeën in de weer en net zo graag met waterlelies. Maar is wel een pietje precies als de familiebetrekkingen in de geboorteaktes van de florawereld dienen te worden vermeld. Het is maar wat voor waarde je aan die nieuwe plantensoort hecht. Verschil in kleur, in vorm van bloem, blad of gehele plant. Er gaan hele discussies en vele bezoeken de wereld rond, voordat botanische wetenschappers als Magdalena en collega's het eens zijn en het artikel over een nieuw ontdekt familielid wordt gepubliceerd.

Maar wie er niet bang voor is een kijkje in deze wereld te nemen, zou dit boek eens moeten aanschaffen ISBN 978 90 450 3451 5 NUR 922 Atlas Contact.

Ben Cornelissen

Jong geleerd is oud gedaan....

Deze tekening is gemaakt door Marijn, de kleindochter van Joke en Henk van Doorn.

Misschien een toekomstig afdelingslid...?

Paraguay 2016 door Ludwig Bercht

Op 8 februari was het weer zover, we gingen op reis onder leiding van Ludwig Bercht die we zo langzamerhand wel onze huisspreker mogen noemen. Ditmaal nam hij ons mee naar Paraguay, waar hij begin 2016 samen met reisgenoten Volker Schädlich en Alexander Artzberger, geen onbekenden in Gymnocalyciumland, in een oude fourwheeldrive doorheen toerde.

Gelukkig had de griep niet al te veel slachtoffers gemaakt zodat we goed bezet waren.

Allereerst gaf hij wat informatie over Paraguay: het ligt midden in centraal Zuid-Amerika, telt zo'n 6 miljoen inwoners en is ongeveer 10x Nederland. Een belangrijk punt is dat het niet aan zee grenst, maar in het noorden aan Bolivia, in het oosten aan Brazilië en in het zuiden en westen aan Argentinië.

Daarnaast gooit de rivier de Paraguay, waar het land zijn naam aan ontleent, nog roet in het eten voor de reiziger, want die loopt dwars door het land en vormt in het noordoosten de grens met Brazilië. Dit gevoegd bij het feit dat er maar een enkele brug over heen is maakt het reizen niet echt makkelijk. Het grootste deel van het land bestaat uit de Gran Chaco, een groot savanne-achtig gebied. Dit gebied omvat meer dan 70% van het territorium van Paraguay, maar er woont slechts 4% van de totale bevolking. Dit komt grotendeels door het klimaat, de zomers zijn er zeer heet met soms temperaturen tot 50 graden waardoor de bevolking vooral rond de hoofdstad Asunción is geconcentreerd.

Het landschap dat Ludwig ons toont is een vlakte begroeid met palmen, af en toe Bromelia's en na goed zoeken natuurlijk veel Gymnocalyciums.

Ook andere planten krijgen de aandacht zoals *Echinopsis rhodotricha*, diverse *Frailea*'s en een enkele *Notocactus* passeren de revue.

G. friedrichii is een prachtige plant te onderscheiden van de *mihanovicii* door de scherpere ribben en het bezit van één doorn. Ook komen we *Chorisia isignis*, de flessenboom, tegen in de buurt van de mennonietenkolonie Filadelfia. In die buurt werd gezocht naar de oorspronkelijke vindplaats van *Gymnocalycium mihanovicii*. Deze zijn bekend van de populaire geënte cultivars die geen chlorofyl bevatten, waardoor de onderliggende rode, oranje of gele pigmenten zichtbaar zijn. Het verhaal bestaat dat de Tsjech Frič enige kisten met planten daar had achtergelaten en ze later niet meer kon terugvinden. Ludwig vertelde dat

ze wel de vindplaats van de planten, maar helaas de kisten niet meer konden vinden.

Nadat we de pas beschreven *Gymnocalycium mendozaense cabraense* bewonderd hadden zagen we nog een prachtige adelaar en een felgekleurd boomkikkertje. Ook autopech, het wachten op het repareren van de auto en het "in the middle of nowhere" kamperen tijdens de reis komen aan de orde. Tijdens het vele wachten door pech, slecht weer of ander ongemak moet er wel gedronken worden, want hoe kom je anders de tijd door. Terug bij de Mennonieten moest er gewacht worden op een auto-onderdeel, dus ook weer lekker eten terwijl, heel bijzonder, de betaling naar het gewicht van het geconsumeerde ging. Dat je daar van aankomt, is volgens Ludwig dan ook niet erg verwonderlijk.

Coert van Dijk

Programma reisje Succulenta Wageningen 2 mei 2018

Het jaarlijkse reisje gaat dit jaar naar Duitsland. Net zoals vorige jaren is uit financiële overwegingen gekozen om weer te reizen met particuliere auto's.

We vertrekken zoals altijd vanaf de Stadsbrink 1, het busstation in Wageningen, om **8.00 uur stipt!**

Voor de chauffeurs hebben we, voor zover ze zelf geen TomTom o.i.d. bij zich hebben, een routebeschrijving gemaakt.

Voor de vergoeding aan de chauffeurs vragen we de passagiers de kilometerprijs gezamenlijk te vergoeden volgens de ANWB norm van € 0,25 per gereden km.

Ons eerste bezoek is aan:

Eden Plants van Ingo Breuer in Oberbruch
Graf-von-Galen-Str. 105 D 52525 Heinsberg
+49 170 7327833

Specialiteit *Haworthia*'s, Exotische Bolgewassen en *Sulcorebutia*'s.

We hopen daar zo tegen 10.15 uur aan te komen.

Om ongeveer 11.45 uur gaan we naar een vertrouwd adres om de lunch te gebruiken. En wel in:

De Doverener Mühle
Dammweg 14
41836 Hückelhoven
Tel. +49 2433 97960

Na de lunch gaan we ongeveer om 13.45 naar:

De Kwekerij van Jörg en Brigitte Pilz
Monschauer Landstrasse 162 D 52355 Düren
+49 2421 61443

Bij de familie Pilz is een prachtige sortering van Boliviaanse bolcactussen, Sulcorebutia's, Agaven en andere vetplanten te koop. Een speciaal iets is de privéverzameling die iedere rechtgeaarde planten liefhebber zal doen watertanden.

Na afloop gaan we weer richting Wageningen om daar de reisdag te besluiten.

Graag had ik tijdig een indruk wie eventueel van plan zijn mee te gaan en wie ook als chauffeur(s) willen optreden, dit om de planning van het aantal auto's en de inzittenden te kunnen regelen.

Nadere inlichtingen en opgave bij Coert van Dijk:

tel.:0343-481508

coerthvandijk@planet.nl

Vraag en aanbod

Aangeboden door Coert van Dijk: bims, 10 liter voor € 2,65.

Mee te nemen naar de vergadering of af te halen in Overberg. Graag van tevoren een mail of telefoontje.

Activiteitenkalender

Vetgedrukte tekst heeft betrekking op activiteiten van onze eigen afdeling.

Meer informatie over landelijke activiteiten is te vinden in het verenigingsnieuws van Succulenta.

14 april: ALV Succulenta.

2 mei: Excursie naar kwekers in Duitsland.

5 mei: Deelname geraniummarkt in Veenendaal.

2 juni: Open dag bij kwekerij Ubink.

14 juni: Doe-avond en plantenkeuring.

17 juni: Plantenmarkt afd. Nijmegen.

20 juni: Kasbezoek bij Eric van Workum in Herveld.

30 juni: Kasbezoek bij Ben Tänzer en Chris Geris in Bennekom.

16 aug.: Zomeravondbijeenkomst bij Coert en Kathelijne van Dijk in Overberg

Kopij gevraagd: kopij voor het juninummer van Xerophyta graag uiterlijk 31 mei inleveren.

Contact

Coert van Dijk, tel: 0343-481508, email: coerthvandijk@planet.nl

Chris Geris, tel: 0318-417319, email: chrisgeris@planet.nl

Lidmaatschap

Contributie afd. Wageningen e.o.: € 25, gezinsleden € 12,50 en jeugdleden € 10 per jaar.

Contributie overmaken op rekeningnummer NL42 INGB 0007 4090 94 ten name van: Succulenta afd. Wageningen e.o.

Vergaderlocatie

Zaal van de speeltuinvereniging "Tuindorp"
Floralaan 20/B te Wageningen. Tel.: 0317-411601

Omslagfoto: *Gymnocalycium* sp.